

LBRIS | We know
Vatră Giorgică books

EPISCOPUL

*Capitolul 1**Nașterea*

Dumitru Argintaș își privește mândru gospodăria. Neam de neamul lui de țigani nu a locuit decât în cort. Așa a trăit de când se știe, cu șatra. Mergeau din loc în loc, puneau tabăra la marginea satului sau a orașului și se împrăștia ca potârnicșii. Copiii mergeau la cerșit, femeile la ghicit iar bărbații stăteau aproape de cort, făcând focul și sorbind cu sete din țigări. Abia după ce se întorceau cei plecați puteau spera să mănânce. Câtă foame și cât frig nu a suferit! Și încă era bine față de ceea ce povesteau bătrânii că păteau țiganii când erau în slujba boierilor. Privește din nou în zare spre soarele știrb ce mijeste printre norii alburii. Scurpă în palme și trage câteva lovituri cu toporul în buturuga noduroasă din fața lui. Nu prea este meșter la tăiat lemne, dar e frig afară și nevasta lui are nevoie de căldură. A lăsat-o dormind în așternut, știe că trebuie să mai întârzie cu zgomotul dar nu mai are răbdare și începe să lovească în buturugă. Decât să îi fie frig mai bine să facă zgomot, dacă o să fie nevoie o să doarmă mai târziu. Ridicând ochii spre casă i-a văzut chipul palid, privindu-l cu interes. Îi face semn din ochi să-și facă treaba. Femeia se numea Ortașta înainte să se instaleze în sat, iar lui îi spuneau toți Armando. De când s-au mutat în sat și-au schimbat numele, acum e botezată creștinește și se numește Victoria Argintaș. Este o țigancă frumoasă. E înaltă și slabă, cu părul lung și negru prins într-o coadă groasă. E aproape un copil, abia dacă a împlinit 18 ani. Văzându-i chemarea din priviri bărbatul a intrat în casă. Și-a șters afară zăpada de pe cizme,

s-a descălțat pe holul casei, și-a lăsat haina groasă în cuierul din perete și a intrat în cameră.

- So cares romi? (Ce faci femeie?)

- Ducam a păr. (Mă doare burta.)

O privește cu atenție și nu îi place paloarea feței. I-a mai fost rău și altă dată, dar acum e mai palidă ca oricând.

- Și limag? (Ți-e frig?)

- Și limag! spune femeia strângând mai bine pe corp șalul înflorat.

- A uarde pașamani. (Vino lângă mine).

O ia în brațe și îi frecționează spatelul și mâinile. Femeia, simțind căldura corpului său zâmbește fericită. Sunt luați numai din iarna trecută. Se știe de copii căci fac parte din același neam de țigani. Nu și-au vorbit niciodată căci sunt din caravane diferite. Tatăl lui, Ferdinand, a venit la tatăl ei să o ceară pentru fiul său. Ei nu i-a plăcut niciodată treaba asta, și-ar fi dorit să se ia din dragoste cum văzuse la familiile de români. În plus discuția despre banii care trebuiau plătiți pentru ea o enerva cumplit. Se simțea ca și cum ar fi participat la vânzarea unui cal, nu la vânzarea ei. A fost și ea chemată, dar a stat mai mult cu fața la pământ, așa cum se cuvenea să facă o fată cinstită. L-a privit de câteva ori printre gene și a fost mulțumită, băiatul era frumos și tânăr, cam de vârsta ei. Se vedea că este mai înalt ca ea și cel mai mult i-au plăcut brațele lui puternice ce se zăreau prin cămașa înflorată, descheiată adânc pe piept. După ce au stabilit prețul bărbatului au desfăcut o sticlă de rachiu și au băut din pahare mici, de cristal, scoase de tatăl ei doar la zile mari. Socrul său a poruncit să se aducă daruri pentru logodnică: haine frumoase, brodate cu pietre strălucitoare, încălțări cu ciucurași și pietre colorate, o puțină de brânză și o pulpă de porc, făcută la proțap. În aceeași seară au făcut și jurământul de logodnă, după tradiția lor. Nu a înțeles graba decât mai târziu, când a aflat că a mai fost logodit o dată dar țiganca a

UBRIS | We know books

fugit cu un italian de care era îndrăgostită în secret. A fost scandal mare atunci. Armando, ieșit din minți a călcat în picioare darurile aduse fetei și a țipat de s-a auzit la trei sate depărtare.

După câteva săptămâni au făcut nuntă mare, țigănescă, cu toate neamurile. S-au bucurat trei zile și trei nopți, ca în povești, apoi au plecat cu caravana lor prin sate. Încet, încet mirajul unei vieți îmbelșugate s-a stins pentru ea. Și socrii erau la fel de săraci ca părinții ei. Suferea ca și înainte de frig și de foame. În plus, la câteva luni, a rămas și însărcinată. Totul însă s-a schimbat când au ajuns în satul Mălinești, din nordul Moldovei.

- Tat ilean? (Te-ai încălzit?) întrebă el.

- Besaș, besaș! (Da, da!).

Bărbatul o slobozește din brațele sale, îi pune în spate o pătură groasă și iese din nou afară. Lovește de câteva ori în buturugă rupând bucăți mici de lemn din ea. Femeia îl privește pe geam. S-a îndrăgostit de prima oară de satul ăsta, ceva ca o vrajă a cuprins-o când a pășit pe ulița principală. Era primăvară și mirosea a flori. Erau, e drept, pomii înfloriți, dar mirosul nu era de la ei. Mirosea ca în rai. A întrebat o gospodină țanțoșă ce o privea curioasă:

- De unde vine parfumul ăsta?

- Uite colo, i-a spus gospodina arătând în partea opusă locului unde erau corturile lor, este o pădure de mălini, de acolo miroase așa frumos.

Ca vrăjită copila a plecat în direcția în care arătase mâna. Era așa de fascinată de miros încât a uitat să mulțumească femeii. Aceasta a privit îndelung cum se îndepărtează, a făcut semn spre ea ca spre o zăludă apoi a intrat în ograda casei. Hipnotizată copila a străbătut în grabă ulița centrală și la ieșirea din sat a văzut minunea. Cât vedea cu ochii, era o pădure întreagă de copaci nu prea înalți, îmbrăcați în flori albe, mici și gingașe. Mirosul pătrunzător, iute și acrișor, o îmbăta ca cea mai tare băutură. Ca vrăjită a început a se legăna, cu mâinile întinse spre cer, minute întregi prin pădurea

LBRIS

We know
books

de flori. Lumea din jur nu mai avea nici o importanță pentru ea, dansa vrăjită de miros și de frumusețea florilor. Nu a știut cât a durat dansul ei, dar s-a trezit ca din vis și a plecat grăbită spre tabăra familiei. Pe drum a întâlnit preotul satului. S-a apropiat și cu vorba mieroasă i-a zis:

- Tată părinte, dă-mi și mie ceva de pomană.

Preotul s-a întors spre ea și, privind-o de sus până jos, apoi iar de jos până sus, a întrebat-o:

- Ce e cu tine, ești bolnavă?

- Ferească Dumnezeu!

- Atunci de ce cerșești?

- Pentru că am nevoie.

- Ești tânără, poți munci. De ce cerșești?

- Ce să muncim, taică părinte? Nu ne primește nimeni?

- Măcar ești creștină? Ești botezată?

- Nu sunt botezată? Ce e aia botezată?

Preotul a dat din mână a lehamite.

- Dar ești măritată?

- Da, de astă iarnă.

- Bărbatul tău unde este?

- E la cort, la caravană.

- Ia cheamă-l aici, să vorbesc cu el.

Femeia a aleargat într-un suflet la cortul ei. A găsit bărbatul fumând, întins la soare.

- Ai adus ceva de mâncare?

- Hai mo, că ne cheamă popa din sat.

- Unde femeie? răspunde el.

- Hai că ne așteaptă, lasă țâgara.

- Marla to dolo, mo! Hai că viu!

Sperând la o pomană bogată o însoțește în pas grăbit. Preotul îi așteaptă în același loc. Meșterește ceva la poarta casei, așteptându-i. Îl măsoară și pe el cu privirea, apoi vădit satisfăcut

Îl întreabă:

- Cum îți zice ție?
- Armando al lui Ferdinand, boierule!
- Știi vreo meserie?
- Nu știu, mânca-ți-aș....
- Și din ce trăiți voi?
- Din cerșeală, din găcit...
- Din furat, completează popa.
- Nu, să moară ce am mai scump că eu nu fur.
- Lasă, lasă, spuse el, vă știu eu. Și, ia spune, îți place viața asta? Nu ai vrea să ai și tu casa ta, gospodăria ta, să nu mai umbli prin frig și prin arșiță?

- Mi-ar plăcea conașule, spuse el gânditor, cum nu?

Țiganca urmărește discuție plimbând printre dinți un fir de iarbă fragedă și dulce. Privește cu interes când la unul, când la celălalt.

- Aș avea pentru voi o casă cu grădină, iar de lucru se găsește din belșug la noi. Numai să fiți serioși și cinștiți, că veți trăi bine aici.

Cei doi s-au privit uimiți și fără să ceară părerea bulibașei au acceptat. Din câteva cuvinte s-au trezit cu casă, cu ceva pământ și în grija preotului, lucru mare în comuna aceea. Atunci au aflat că satul se numește Mălinești, de la copacii înmiresmați ce cresc acolo.

Focul a început să trosnească în sobă și l-a trezit din visare. În câteva minute căldura binefăcătoare a inundat încăperea.

- Vino lângă mine, șoptește ea.

Lasă șalul din spate, ia mâna lui și o puse pe gâlma mișcătoare de pe pânțele. Ceea ce părea a fi un cot sau un genunchi de copil se mișcă încet, încet.

- Simți?

- Simt, cum nu!

Rămase multă vreme astfel, cu mâna lui noduroasă și aspră apăsând încet pe pânțele. Ptiu, ce fericire pe el, simțea cum se mișcă copilul lui!

Multe zile femeia a suferit întrebându-se dacă omul ei chiar o iubește. Iubire, la ei la țigani se știe că este un lucru rar. Soții se iau de copii, deseori își încheie copilăria împreună, fetele sunt cumpărate de socri, apar repede copiii iar dragostea nu își mai găsește loc. Ortanța se vrea iubită de bărbatul ei, iar gesturile de tandrețe cu care acesta o răsfăță o fac din ce în ce mai fericită.

- Se apropie sorocul nașterii. Să mergi la taica nașu părintele să vezi ce facem.

- Am vorbit acum două săptămâni. A spus că dacă e vremea bună vine doctorul, dacă nu, să vorbesc cu moașa din sat, să fie și ea pregătită.

- Mergi și vorbește, că mult nu mai este.

- Merg, merg, fii pe pace. Să mai pun un lemn pe foc și plec să vorbesc.

